

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 08(64) Sierpień 2016

Opłaty za wodę
w rolnictwie

str. 6

Żniwa 2016
z ukraińskim zbożem w tle

str. 7

Nowym pokoleniom
przekazywać wspólne dziedzictwo

str. 12

Spis treści

Aktualności

Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2016

.....str. 4

Prawnik radzi

Odwołania od decyzji ARiMR

.....str. 5

Temat numeru

Opłaty za wodę w rolnictwie

.....str. 6

Żniwa 2016 z ukraińskim zbożem w tle

.....str. 7

Dobre praktyki w rolnictwie

Paleta odmian pszenżyta ozimego - jak wybierzesz, tak zbierzesz

.....str. 8

Chrońmy trzmielę – dzikie zapylacze cz. 2

.....str. 9

Ubezpieczajmy się u siebie

Aby rowerzysta był bezpieczny

.....str. 10

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Dlaczego warto jeść pomidory?

.....str. 11

Smaki i pasje z regionu

Nowym pokoleniom przekazywać wspólne dziedzictwo

.....str. 12

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce - żniwa - COBORU Stacja Doświadczalna

Oceny Odmian w Sulejowie

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 - 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Północna 27/29 91-420 Łódź
tel. 42 632- 70- 21 fax. 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	510-474-813
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziański Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Jana Sobieskiego 1, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	510-474-793
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	510-474-804
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biurowo Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Filia w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Łowiczu

Powiat Łowicki zajmuje powierzchnię 987 km² i jest zamieszkiwany przez 81 599 mieszkańców. W skład powiatu wchodzi: gminy miejskie: Łowicz oraz gminy wiejskie: Bielawy, Chąsno, Domaniewice, Kiernozia, Kocierzew Południowy, Łowicz, Łyszkowice, Nieborów, Zduny.

Powiat Łowicki jest powiatem o silnie rozwiniętym rolnictwie. Dobrej jakości gleba przyczyniła się do tego, że użytki rolne zajmują około 83,9% powierzchni powiatu. Rolniczy trzon powiatu tworzą rolnicy prowadzący produkcję zwierzęcą. Przede wszystkim bydło mleczne i w mniejszym stopniu trzodę chlewną. Niektórzy nasi rolnicy należą do Zrzeszenia Plantatorów Owoców i Warzyw w Łowiczu i zajmują się uprawą warzyw. W strukturze branżowej dominuje przetwórstwo owoców i warzyw oraz mleka. Powiat łowicki jest liderem na tym rynku.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Łowiczu liczy 19 osób. Przedstawicielami Rady Powiatowej IRWŁ w powiecie łowickim są:

Gmina Bielawy Ireneusz Grałak, Sylwia Łuczak; **Gmina Chąsno** Mirosław Górajek, Tadeusz Żyto; **Gmina Domaniewice** Józef Jan Kolec, Roman Wodzyński; **Gmina Kiernozia** Janusz Wasilewski, Kordian Stefan Żurek; **Gmina Kocierzew Południowy** Janusz Staniszewski, Waldemar Wojciechowski; **Miasto Łowicz** Henryk Gładki; **Gmina Łowicz** Janusz Roman Kołucki, Jan Sujkowski; **Gmina Łyszkowice** Andrzej Marat, Małgorzata Zawadzka; **Gmina Nieborów** Wojciech Bakalarski, Robert Soliński; **Gmina Zduny** Donata Wrona – delegat na Walne Zgromadzenie IRWŁ, Jan Znyk – przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ

Wyrazy szczerego współczucia dla
Członka Rady Powiatowej IRWŁ w Zgierzu

Kazimierza Kurtasińskiego
z powodu śmierci

ŻONY

Składa
Zarząd Izby Rolniczej Województwa
Łódzkiego oraz Rada Powiatowa IRWŁ
w Zgierzu

Sytuacja finansowa rolników w Polsce jak i w naszym powiecie ulegała w ostatnich kilku latach systematycznemu pogorszeniu. W ostatnich dwóch latach nasze rolnictwo dobiły jeszcze niskie ceny mleka i trzody chlewnej, susza oraz wymarżnięcia. Na dodatek jest coraz więcej szkód spowodowanych przez zwierzynę łowną. Rada Powiatowa IRWŁ w Łowiczu wielokrotnie wnioskowała m.in. o:

- Zmianę procedury uznawania, że teren został dotknięty klęską suszy.
- Niebranie pod uwagę produkcji z 3 ostatnich lat, lecz szacowanie strat rzeczywistych w danym roku i wypłatę odszkodowań.
- Większy udział budżetu państwa w ubezpieczeniach upraw.
- Odszkodowania za szkody łowieckie, które powinny być wypłacane z budżetu państwa.

W posiedzeniach Rady Powiatowej IRWŁ powiatu łowickiego często biorą udział przedstawiciele: ARIMR, ARR, PIW, WIORiN, KRUS, ŁODR zs. w Bratoszewicach, udzielając szczegółowych informacji na tematy interesujące rolników z naszego powiatu. Współpraca między Izbą Rolniczą Województwa Łódzkiego a ww. agencjami w naszym powiecie układa się bardzo dobrze.

Biuro Powiatowe IRWŁ mieści na ulicy Starościńskiej 1 (pok. 213) w Łowiczu (telefon: 510 474 800). Biuro, oprócz doraźnej pomocy dla rolników, organizuje szkolenia tzw. chemizacyjne. Pracownik biura – Roman Wodzyński udziela porad dotyczących m. in: wniosków o płatności bezpośrednie, wniosków o dopłatę do zakupu kwalifikowanego materiału siewnego, wniosków o zwrot podatku akcyzowego, szacowania szkód łowieckich.

Jan Znyk

Przewodniczący Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego powiatu łowickiego

Szanowni Państwo!

Jesteśmy w trakcie nasilonych prac związanych ze zbiorem zbóż. Szacuje się, że plony będą porównywalne do roku ubiegłego, ale niestety, z powodu suszy i lokalnych nawalnych deszczy oraz gradobicia, z ziarnem zdecydowanie gorszej jakości. Rolnikom nie będzie pomagać też bezcłowy import zboża z Ukrainy na teren UE. Zachęcam do lektury artykułu na ten temat, a także na temat nowej ustawy o Prawie Wodnym.

W rubryce *Dobre praktyki* w rolnictwie można zapoznać się z informacjami dotyczącym palety odmian pszenżyta ozimego. Jak się okazuje, jest ono coraz bardziej konkurencyjne dla innych gatunków zbóż. To kolejne już wyniki doświadczeń COBORU Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Sulejowie prezentowane w naszym miesięczniku. Mam nadzieję, że pomogą Państwu podjąć decyzję dotyczącą zakupu materiału siewnego odpowiednich odmian.

Warto pamiętać, że trzmielce to niezwykle pożyteczne owady. W sytuacji niedoboru pszczoł miodnych, mogą je zastąpić. O zaleceniach dotyczących wykorzystania trzmieli w sadach i ogrodach piszemy w 2 już części artykułu *Chrońmy trzmielce – dzikie zapylacze*.

Czas wakacji to także czas przetworów własnej roboty. Świeże warzywa i owoce można sprzedać i kupić na Rynku Hurtowym „Zjazdowa” SA. W tym numerze, na stronie 11, „Zjazdowa” prezentuje interesujące przepisy na pomidorowe smakołyki.

Zachęcam też Państwa do zapoznania się z działalnością Koła Gospodyń Wiejskich Chojne. Idea KGW rozkwita i daje szansę przekazywania tradycji i kultury wiejskiej nowym pokoleniom.

Życzę Państwu interesującej lektury

Dronis Tomasz Węglewski

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne - 2016

Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne – 2016 na terenie województwa łódzkiego dobiegł końca. Do tegorocznej edycji konkursu na terenie naszego województwa zgłosiło się 79 gospodarstw. Uroczyste podsumowanie przebiegu konkursu na terenie województwa łódzkiego nastąpiło 14 lipca 2016 r. w sali kolumnowej Łódzkiego Domu Kultury, gdzie odbyła się konferencja poświęcona Konkursowi Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2016.

Głównymi organizatorami Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne – 2016 byli: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi i Łódzki

rektor Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi. W części artystycznej wystąpił tenor Dariusz Stachura, śpiewak Teatru Wielkiego w Łodzi oraz Kapela Szymona z Ziel-

nych gospodarstw i oceniała następujące elementy:

- ład i porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy,

Órodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach. Konferencja była finansowana z Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Wśród współorganizatorów znaleźli się: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Łódzki Oddział Regionalny ARiMR, Oddział Terenowy ARR w Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Metropolita Łódzki, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej, firma Oxyline sp. z o.o. z Pabianic i Fortech Technology. W konferencji, którą prowadził Tomasz Nowicki dyrektor Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi uczestniczyło około 100 osób, rolników i osób związanych ze środowiskiem wiejskim. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowała Ewa Bednarek – członek Zarządu IRWŁ. W konferencji brali również udział laureaci ubiegłorocznej edycji konkursu, państwo Teresa i Marian Sękwowie. Konferencję poprowadził Tomasz Nowicki, dy-

kowic. Podczas konferencji przedstawione zostały wykłady na temat wypadkowości w rolnictwie oraz działaniach prewencyjnych instytucji około rolniczych, które mają zapobiegać zdarzeniom wypadkowym. Etap regionalny konkursu przebiegał w ramach trzech regionów: Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi oraz Placówek Terenowych KRUS w Tomaszowie Mazowieckim i w Zduńskiej Woli. W ramach każdego regionu zostały powołane komisje konkursowe, które składały się z przedstawicieli następujących instytucji: Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi. Komisje dokonały wizytacji gospodarstw. Komisje regionalne, po wizytacji i dokonanej ocenie gospodarstw wyłoniły po trzy najlepsze gospodarstwa rolne, które awansowały do finału wojewódzkiego. Komisja Wojewódzka ponownie zwizytowała dziewięć najlep-

- stan budynków inwentarskich i gospodarczych, w tym: stan schodów i używanych drabin oraz instalacji i urządzeń elektrycznych,
- wyposażenie maszyn i urządzeń używanych w gospodarstwie w osłony ruchomych części maszyn, podpory i inne zabezpieczenia,
- stan techniczny pilarek tarczowych i łańcuchowych,
- warunki obsługi i bytowania zwierząt,
- stosowanie, stan i jakość środków ochrony osobistej i odzieży roboczej,
- wyposażenie w sprzęt p. poż.

Oprócz wyżej wymienionych, Komisja podała ocenie także dodatkowe elementy oceny gospodarstwa, takie jak: wydzielenie miejsc do zabawy dzieci i wypoczynku dorosłych, estetykę gospodarstwa, udogodnienia zwiększające bezpieczeństwo i higienę pracy wykonane przez właściciela gospodarstwa, a w przypadku zatrudniania pracowników w gospodarstwie, ocenie podlegała również jakość wykonywanej oceny ryzyka wypadkowego na stanowiskach pracy.

Zwycięzcą konkursu, który reprezentować będzie województwo łódzkie w etapie krajowym zostali Grażyna i Jan Rokiccy z Białej Rawskiej. Kolejne miejsca zajęli: Aleksandra i Mariusz Koczywasy – Nowy Regnów, Iwona i Romuald Godlińscy – Koponica, Anna i Hubert Patuszyńscy – Dębina. Wyróżnienia: Marzena i Zbigniew Paluchowie – Kurówice, Emilia i Jan Olesińscy – Wierzbie, Ewelina i Adam Piotrowscy – Anielin, Anna i Janusz Famulscy – Kolonia Raducka.

Laureaci i wyróżnieni otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe ufundowane przez współorganizatorów konkursu, członków Wojewódzkiej Komisji do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie indywidualnym. Puchary dla laureatów ufundowali: Wojewoda Łódzki oraz dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Łodzi.

Przemysław Kraska

Oddział Regionalny KRUS w Łodzi

(*Skróty w artykule pochodzą od Redakcji.)

Zdjęcie: Anna Rzeźnik - Osuwniak

Tryb postępowania w sprawie odwołań od decyzji ARiMR w sprawach związanych z przyznawaniem płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przez ARiMR, a także w sprawach przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” oraz w sprawach przyznawania pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”

Często spotykam się z problemami zgłaszanymi przez rolników – beneficjentów środków pochodzących z funduszy unijnych przyznawanych w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a także w sprawach przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” i przyznawania pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” w związku decyzjami odmawiającymi w całości bądź w części przyznania pomocy. Co wtedy? Jakie środki odwoławcze przysługują od takiej decyzji?

Część 1

Nierzadko problemem są decyzje, w których już po wypłaceniu środków pomocowych, ponownie ARiMR zweryfikowała stan faktyczny i uchyliła swoją decyzję o przyznaniu pomocy a następnie wydała decyzję odmawiającą przyznania pomocy (uprzednio już wypłaconą).

Otóż, rolnik ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach funkcjonujących programów otrzymuje najpierw decyzję od organu I stopnia od której przysługuje środek odwoławczy w postaci odwołania do organu II stopnia. I tak w sprawach przyznawania płatności bezpośrednich organem I stopnia jest Kierownik właściwego Biura Powiatowego ARiMR. Organem II stopnia do którego należy skierować odwołanie jest Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR. Odwołanie od decyzji Kierownika Biura Powiatowego ARiMR wnosi się w terminie 14 licząc od dnia następnego po odebraniu decyzji. Odwołanie należy skierować do Dyrektora Oddziału Regionalnego, ale za pośrednictwem właściwego Kierownika Biura Powiatowego ARiMR czyli za pośrednictwem organu I stopnia, tego z którego pochodzi decyzja odmawiająca przyznania pomocy. Odwołanie można złożyć osobiście w Biurze Powiatowym ARiMR lub wysłać pocztą, ale wówczas listem poleconym, aby mieć dowód nadania takiego odwołania. W odwołaniu należy wskazać dlaczego nie zgadzamy się z wydaną decyzją, wskazać z którymi twierdzeniami organu się nie zgadzamy i dlaczego, a także wnioskować o uchylenie decyzji o odmowie przyznania pomocy. Najczęściej jest tak, że organ II stopnia, jeżeli uzna nasze odwołanie za zasadne to uchyli zaskarżoną decyzję i przekaże sprawę do ponownego rozpoznania organowi I-go stopnia czyli do Kierownika Biura Powiatowego ARiMR. Decyzja Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR zawiera także pouczenie o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Jednakże w przypadku uwzględnienia naszego odwołania, skarga do WSA nie będzie z reguły zasadna. W takim wypadku na-

leży czekać na ponowną decyzję od Kierownika Biura Powiatowego ARiMR. I procedura się powtarza.

Natomiast, gdyby w skutek naszego odwołania, Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR uznał mimo wszystko, że decyzja Kierownika Biura Powiatowego ARiMR jest zasadna i utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy, oddalając tym samym nasze odwołanie to wówczas decyzja taka – organu II stopnia może być wzruszona jedynie wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Decyzja Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR zawsze zawiera na końcu decyzji odpowiednie pouczenie o możliwości wniesienia skargi na przedmiotową decyzję. Skarga jest pismem nieco bardziej skomplikowanym. Skargę należy skierować do właściwego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji od Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR. Przy czym skargę wysyłamy za pośrednictwem organu II-go stopnia czyli Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR. Dodatkowo nadmienić należy, że skarga do WSA podlega opłacie sądowej. WSA po otrzymaniu akt sprawy od Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR wzywa do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Koniecznym jest wskazanie w nim czy zaskarżamy całą decyzję czy tylko jej część, należy wskazać powody przepisy oraz powody dlaczego nie zgadzamy się z zaskarżoną decyzją i żądać jej uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania do organu II stopnia. Przy czym Sąd Administracyjny bada jedynie czy wydana decyzja jest zgodna z przepisami. Zatem WSA stwierdza jedynie w wyroku czy oddała skargę i tym samym utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję organu II stopnia (Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR) czy uchyliła zaskarżoną decyzję, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi II stopnia. Może się zdarzyć, że WSA w swoim wyroku uchylił obie decyzje tzn. zarówno decyzję organu II stopnia (Dyrektora Oddziału Regionalnego jak i Decyzję Kierownika Biura Powiatowego ARiMR.

W przypadku gdy WSA podzielił zarzuty naszej skargi i uchylił zaskarżoną decyzję z chwilą uprawomocnienia się wyroku, akta sprawy zostaną ponownie przekazane do Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR, który musi wydać ponownie decyzję. Najczęściej jest to decyzja o uchyleniu decyzji Kierownika Biura Powiatowego ARiMR i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania.

W tym miejscu zwracam uwagę, że od wyroku korzystnego dla nas, tzn. uchylającego zaskarżoną decyzję Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR, organ II stopnia może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. NSA może oddalić skargę kasacyjną i wówczas wyrok WSA pozostaje w mocy lub może podzielić zarzuty skargi kasacyjnej i uchylić wyrok WSA. W przypadku uchylenia wyroku WSA, decyzja Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR pozostaje w mocy.

Oczywiście w sytuacji, gdy WSA nie uwzględni naszej skargi i ją oddali, a tym samym utrzyma w mocy decyzję organu II stopnia, to również nam przysługuje skarga kasacyjna na wyrok WSA do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Tylko wówczas obowiązuje tzw. przymus adwokacki i skargę kasacyjną może wnieść w naszym imieniu tylko adwokat lub radca prawny.

Na temat odwołań w sprawach przyznawania środków w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” oraz w sprawach przyznawania pomocy na ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych w następnym numerze. Także o skutkach niewniesienia odwołania od decyzji, na mocy których organ odmówił przyznania pomocy w ramach pomocy bezpośredniej, już po wypłaceniu tychże środków.

Lilla Perka

Radca prawny

Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Porady prawne we wtorki

i w czwartki po wcześniejszym

zgłoszeniu 42 632 70 21

Wsparcie na przystępowanie do systemu PQS

Agencja Rynku Rolnego ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 3.1 „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wnioski można składać w dniach od 2 listopada 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. w oddziale terenowym Agencji Rynku Rolnego, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy.

Pomoc przyznawana jest rolnikowi aktywnemu za-

wodowo, który uczestniczy w systemach jakości, wytwarza produkty, przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi oraz spełnia określone warunki.

Wnioski mogą składać rolnicy, którzy produkują zgod-

nie ze specyfikacją i standardami systemu „Pork Quality System” - PQS.

Więcej informacji na <http://www.arr.gov.pl/wsparcie-na-przystepowanie-do-systemow-jakosci>

Źródło: ARR

OPŁATY ZA WODĘ W ROLNICTWIE

Tylko około 8 proc. gospodarstw rolnych (około 60 tysięcy gospodarstw wielkotowarowych) zostanie objętych nowymi opłatami za pobór wody, które przewiduje nowy (z dnia 23 czerwca 2016 roku) projekt Prawa Wodnego (projekt z 26 czerwca br. - uwzględniający w części postulaty samorządu rolniczego - obniżający ceny za pobór wody ze źródeł podziemnych i wód przepływowych). Opłaty za wodę w rolnictwie dotyczyć będą wyłącznie sztucznie pobieranych wód w ilościach, które przekraczają 5000 litrów dziennie (tj. w ilościach przekraczających zwykłe korzystanie z wód).

Za pobór wody do celów rolniczych na potrzeby zaopatrzenia w wodę ludzi i zwierząt gospodarskich, który przekracza 5m³ na dobę (tj. w zakresie niebędącym zwykłym korzystaniem z wód), opłata wyniesie 0,30 zł za 1 m³ pobranej wody podziemnej i 0,15 zł za 1 m³ pobranej wody powierzchniowej. W takim wymiarze opłata nie powinna objąć niewielkich gospodarstw rolnych, a jedynie gospodarstwa wysokotowarowe. Nawadnianie za pomocą urządzeń pompowych objęte zostanie opłatą w wysokości 0,15 zł za 1 m³ pobieranej wody podziemnej. Rolnicy, którzy zaplanowali magazynowanie wody deszczowej, systemy melioracji i naturalnego nawadniania gruntów (przesiaki), nie będą ponosili opłat za wykorzystanie wód, jeśli nie będzie wiązało się to ze sztucznym nawadnianiem i mechanicznym poborem wody.

Opłaty za wodę nie będą dotyczyły rolników, którzy korzystają wyłącznie z wody dostarczanej wodociągami i które już ponoszą opłaty z tego tytułu. Gospodarstwa rolne, które korzystają z wód w ramach zasady zwykłego korzystania z wód, tj. w ilościach nieprzekraczających 5m³ bezzwrotnego poboru wody, również nie poniosą dodatkowych opłat.

Wprowadzenie nowych opłat jest związane z koniecznością wdrożenia unijnych przepisów, tj. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Nakłada ona obowiązek ponoszenia opłat za wodę wykorzystywaną przez różne sektory użytkowników wód, w tym m.in. na potrzeby nawadniania użytków rolnych.

Założenia projektu ustawy Prawo Wodne i ich wpływ na sytuację producentów żywności w Polsce były przedmiotem obrad Parlamentarnego Zespołu na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Patriotyzmu Ekonomicznego. Zespół składa się z 49 posłów oraz 3 senatorów, dodatkowo w obradach uczestniczyli przedstawiciele ok. 30 organizacji branżowych. Resort środowiska na spotkaniu reprezentował Wiceminister Środowiska Michał Gajda. W trakcie spotkania przedstawiciel Ministerstwa Środowiska zapewniał, że zmian w zakresie Prawa Wodnego domaga się od nas Komisja Europejska i warunkuje tym dostęp do środków na projekty związane z ochroną środowiska. W czerwcu Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok w którym zarzuca Polsce naruszenie dyrektywy wodnej m.in. poprzez brak zwrotu kosztów usług wodnych. Jak wyjaśnił wiceminister wydatki na gospodarkę wodną to 4-5 mld zł rocznie i na takim poziomie powinny być również przychody z tytułu pobierania wody. Stąd wzięty się stawki opłat podane w pierwotnym projekcie Prawa wodnego. Jednakże w toku pracy nad ustawą odstąpiono od zasady pełnego zwrotu oraz ograniczono wydatki na zabezpieczenie powodziowe, co pozwoliło na zmniejszenie stawek. Istnieje

jednak możliwość że Komisja Europejska uzna wprowadzone opłaty za niewystarczające.

Polska ma znacznie niższe niż średnia w Europie zasoby wody przypadające na jednego mieszkańca. Susza w 2015 roku pokazała, że bez poważnych zmian w gospodarowaniu najważniejszym zasobem dla kraju nie mamy szans na zaspokojenie wszystkich potrzeb gospodarki. Dlatego niezbędne jest racjonalne wykorzystanie wody nie tylko przez mieszkańców, ale przede wszystkim przemysł.

Nowe Prawo Wodne wprowadza opłaty za pobór wody do celów przemysłowych. Obowiązek ten nakładają na Polskę przepisy unijne, tj. Ramowa dyrektywa wodna. Opłaty pomogą nam zmotywować użytkowników do jej oszczędzania. Natomiast środki pozyskane z opłat środków pozwolą na wprowadzanie działań, które poprawią stan wód, zmniejszą ryzyko powodziowe i poprawią retencję w skali krajowej.

Za niewdrożenie tych przepisów grożą Polsce ogromne kary finansowe oraz brak uruchomienia środków na gospodarkę wodną z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020. 13 lipca 2016 r. projekt nowego Prawa wodnego został przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów.

Oprac. Sylwia Skulimowska
(Źródło: Ministerstwo Środowiska)

Przypominamy stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych do projektu ustawy Prawo wodne (projekt ustawy z dnia 26 kwietnia 2016 roku).

W dniu 16 maja 2016 r. do Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło, Ministra Środowiska Jana Szyszko oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztofa Jurgieła zostało przekazane stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych do projektu ustawy - Prawo wodne, które zostało przyjęte na posiedzeniu KRIR w dniu 10 maja 2016 r.

Opracowany przez Ministerstwo Środowiska projekt ustawy Prawo wodne nie został przekazany do konsultacji Krajowej Radzie Izb Rolniczych reprezentującej rolników. Dopiero po interwencji, projekt został poddany szerszym konsultacjom, choć wpłynął do opinii z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z bardzo krótkim terminem do zgłoszenia uwag.

Projektowane przepisy nowelizowanej ustawy w znaczący jednak sposób wpłyną na prowadzenie gospodarstw rolnych i rybackich oraz bezpośrednio przełożą się na koszty produkcji płodów rolnych.

Nie ma zgody samorządu rolniczego na ustanowienie dla rolników i rybaków stawek opłat za:

- wykorzystywanie wód głębinowych – 1,64 zł za m³
- wykorzystywanie wód powierzchniowych – 0,82 zł za m³

Samorząd rolniczy wyraża sprzeciw odnośnie obje-

cia całego kraju OSN bez wcześniejszego przeprowadzenia badań gleb i wód na koszt budżetu państwa i szerokiej kampanii informacyjnej dla rolników oraz stworzenia programów pomocowych w celu dostosowania gospodarstw do nowych zwiększonych wymogów. Obecnie nie ma jednoznacznych wyników badań potwierdzających, że to z gospodarstw rolnych skażenia wód czy gleb, które byłyby podstawą do wprowadzenia na terytorium całego kraju programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotanów pochodzenia rolniczego. Polska jest zróżnicowana rolniczo i tylko odpowiednio przeprowadzone badania i monitoring środowiska mogą wskazać obszary na których faktycznie należy wprowadzić programy.

Projekt wprowadza ograniczenie posiadania poprzez ograniczenia prowadzenia produkcji rolnej i rybackiej – na co nie ma zgody rolników. Jeżeli jest brana pod uwagę opcja wprowadzenia programu działań na terenie całego kraju, Państwo musi stworzyć możliwość dostosowania gospodarstw do programu. Wiele gospodarstw nie ma odpowiednich zbiorników i płyt obornikowych, a nałożenie programu działań będzie wiązało się z kosztami poniesienia inwestycji, których wielu rolników nie będzie mogło udźwignąć. Wprowadzenie opłat za niewywiązywanie się z programu działań będzie kolejnym uderzeniem w polskie rolnictwo, które w ostatnim czasie zmagają się z kryzysem na rynku mleka i wieprzowiny.

Nie ma zgody na znaczne zwiększenie biurokracji. Kontrolę przestrzegania przez rolników wymogów programu działań dyrektywy azotanowej będzie dokonywała właściwa Inspekcja Ochrony Środowiska. To kolejny organ, który będzie kontrolował rolników.

Zastrzeżenia samorządu rolniczego budzi zaproponowany system opłat stałych.

Projekt ustawy Prawo wodne wprowadza wiele wymagań finansowych i restrykcji, które spowodują spadek opłacalności produkcji rolnej i rybackiej, która w obliczu istniejącego kryzysu na rynkach rolnych, może spowodować upadek wielu gospodarstw i zmniejszenie konkurencyjności w stosunku do innych krajów Unii Europejskiej. Wysokie stawki za wodę użytą do produkcji rolnej i rybackiej spowodują poważne zachwianie konkurencji na unijnych rynkach rolnych (np. względem gospodarstw z Niemiec).

Biorąc powyższe pod uwagę, Krajowa Rada Izb Rolniczych stanowczo sprzeciwia się przyjęciu ustawy Prawo wodne w obecnym brzmieniu oraz wnioskuje o przyjęcie takich przepisów, które nie spowodują zniszczenia polskich gospodarstw rolnych i rybackich.

(Źródło: KRIR)

Żniwa 2016 z ukraińskim zbożem w tle

W województwie łódzkim rozpoczęły się żniwa. Niestety susza w maju i czerwcu spowodowała, że zbiory będą gorsze. W tym roku żniwiarzom zdecydowanie przeszkadza deszcz. Rolnicy boją się wilgotnego ziarna, a potem problemów z jego magazynowaniem, z powodu pleśni. Zbierane ziarno ma ok. 18% wilgotności.

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisław Węglewski w programie rolniczym TVP1 – TYDZIEŃ (31 lipca), w trakcie dyskusji z udziałem byłego ministra rolnictwa, Prezesa Izby Zbożowo-Paszowej – Adama Tańskiego oraz prof. Andrzeja Kowalskiego – Dyrektora Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, zaznaczył, że z powodu suszy, w okresie wzrostu i rozwoju roślin, zboże jest drobne i gorszej jakości. Ceny również są niższe. W tym roku tona pszenicy kształtuje się w okolicach 550 zł (w 2015 - 680zł/tona), żyta 430 zł (w 2015 - 520). Sytuacja nie napawa optymizmem, choć wg danych GUS zbiory będą o około 5% wyższe od roku poprzedniego.

Niskie ceny i gorszej jakości ziarno to tylko jeden z wielu problemów polskich rolników. W ostatnich tygodniach napływają do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacje o wzmożonym imporcie do kraju ziarna zbóż z Ukrainy oraz jego niekorzystnym wpływie na sytuację popytową i cenową na krajowym rynku zbóż, zwłaszcza w południowo-wschodnich regionach kraju. Samorząd rolniczy jest przeciw eksportowi - bez kontroli – ziarna zbóż z Ukrainy – podkreślił w trakcie programu Prezes IRWŁ. Nasz sąsiad - jak zaznaczył - w zeszłym roku wyprodukował 62 mln ton zbóż, a sprzedał 32 mln ton. W tym roku planuje wyprodukować 100 mln ton, o 38 mln więcej, natomiast Polska produkuje 28 mln. Niech 10% tej produkcji wejdzie do Polski, obniży to nasz eksport za granicę i obniży nam cenę o 20%. Ukraina jest wielkim zagrożeniem dla polskiego rolnictwa i polskich rolników, ponieważ ponad 51% rolników zajmuje się produkcją roślinną - ocenił. Bronisław Węglewski uważa również, że 2 lata temu (w 2014 roku) Polska pod presją Unii Europejskiej zgodziła się na zniesienie ceł na ukraińskie produkty, także na zboże i stąd spadająca od dwóch lat jego cena. W tym miejscu należy przypomnieć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wystosowała protest w tej sprawie do kolejnych dwóch polskich premierów (Ewy Kopacz i Beaty Szydło). To prawda, że wiele zawdzięczamy UE, nasze duże i średnie gospodarstwa dogoniły te zachodnie, ale albo dbamy o dobro Ukrainy i Unii Europejskiej, albo o dobro Polski – podkreślił Bronisław Węglewski.

W ministerstwie podjęto decyzję o szczegółowej analizie przywozu ziarna zbóż na rynek krajowy, w tym w szczególności pod kątem ilości i jakości przywożo-

nego ziarna oraz analizie istniejącego systemu nadzoru nad importem ziarna. 12 czerwca br. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do instytucji monitorujących import ziarna zbóż o wzmocnienie, zgodnie z obowiązującymi w UE wymogami, kontroli przywożonego ziarna. 14 lipca br. minister rolnictwa wraz z przedstawicielami poszczególnych inspekcji, Agencji Rynku Rolnego oraz Ministerstwa Finansów przeprowadził szczegółową analizę dotychczas podjętych kontroli. W wyniku podjętych uzgodnień z Ministerstwem Finansów, zostanie zintensyfikowany system monitoringu przywozu zbóż, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększonego importu z rynku ukraińskiego.

Sylwia Skulimowska

Źródło: MRIRW, GUS, Program rolniczy TVP1 – Tydzień

Wstępny (z 29 lipca br.) szacunek głównych ziemio- płodów rolnych i ogrodniczych w 2016 r. według Głównego Urzędu Statystycznego

Wyniki wstępnego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych w 2016 r. przedstawiają się następująco:

- zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wstępnie szacuje się na około 26,1 mln t, tj. o około 5% więcej od zbiorów ubiegłorocznych;
- zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na 2,2 mln t, tj. o około 19% mniej od zbiorów ubiegłorocznych;
- produkcję warzyw gruntowych ocenia się na ok. 4,4 mln t, tj. o 16% więcej od zbiorów ubiegłorocznych;

- przewiduje się, że zbiory owoców z drzew będą rekordowe i wyniosą ok. 4 mln t, tj. ponad 10% więcej od wysokich zbiorów ubiegłorocznych;

- zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych szacuje się na około 0,6 mln t, tj. o 9% więcej od zbiorów ubiegłorocznych.

Niekorzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w bieżącym roku miały przede wszystkim:

- warunki zimowania upraw ozimych – stosunkowo duże straty zimowe – (zaorano 9% zasianej powierzchni zbóż ozimych oraz 16% powierzchni zasianej rzepaku ozimego);
- niedobór oraz nierównomierny rozkład opadów w okresie wiosny powodujący rejonami nadmierne przesuszenie gleby;
- małe wykorzystanie kwalifikowanego materiału siewnego i sadzeniakowego;
- gorszy od ubiegłorocznego stan zasiewów ozimych wiosną 2016 r.;
- wyższy niż w ubiegłym roku areał uprawy zbóż jarych posiadających niższy potencjał plonotwórczy.

Korzystnie natomiast wpłynęły:

- przeprowadzenie siewów zbóż i rzepaku w optymalnych terminach agrotechnicznych;
- na ogół dobre wyosińnięcie i rozkrzewienie roślin ozimych w końcowej fazie wzrostu jesienią 2015 r.;
- dobry stan uwilgotnienia gleby w drugiej połowie czerwca i w lipcu 2016 r.

Program rolniczy TYDZIEŃ

Paleta odmian pszenżyta ozimego - jak wybierzesz, tak zbierzesz

W Polsce uprawę pszenżyta ozimego na szeroką skalę rozpoczęto w połowie lat osiemdziesiątych. Aktualnie gatunek ten ma znaczący udział w strukturze zasiewów, dzięki dużemu potencjałowi plonowania oraz dobrej wartości pokarmowej staje się coraz bardziej konkurencyjne dla innych gatunków zbóż.

Ziarno pszenżyta ozimego wykorzystywane jest głównie na cele pastewne, bezpośrednio w gospodarstwie i przeznaczane na samozaopatrzenie rolników produkujących trzodę chlewną i drób. Wartość pokarmowa ziarna pszenżyta ozimego wynika z wysokiej zawartości białka, które oznacza się korzystnym składem aminokwasowym i wysokim współczynnikiem strawności, podnosi też efektywność ekonomiczną tuczu trzody chlewniej. Ziarno pszenżyta zawiera więcej białka niż ziarno żyta, jest bardziej strawne od ziarna pszenicy oraz ma w składzie bardziej korzystne aminokwasy (duży udział lizyny).

Dla określenia wartości gospodarczej zarejestrowanych odmian pszenżyta prowadzi się doświadczenia w ramach Porejestrów Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO).

odmiany Meloman, Borowik i Agostino.

Pszenżyto ozime przez wiele wykazywało dużą odporność na choroby. Jednak poszerzenie arealu uprawy tego gatunku stało się podstawową przyczyną występowania i nasilania epidemii chorób. Krecje pszenżyta ozimego porażane są głównie przez mączniaka liści, rdzę brunatną, septoriozę liści i plew oraz fuzariozę kłosów. Zatem duże znaczenie w wyborze odmiany, szczególnie na cele paszowe ma nie tylko plon, ale odporność na choroby. Oszczędności na materiale siewnym to elementarny błąd agrotechniczny, albowiem rezygnacja z wymiany materiału siewnego przynosi często skutek przeciwny niż zamierzona oszczędność. Dzięki odnawianiu materiału siewnego zwyczajki plonów mogą sięgać kilku-

zę plew, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów - średnia. Termin kłoszenia dość późny dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren bardzo mała i wyrównanie ziarna średnie. Zawartość białka mała.

Festino - plenność bardzo dobra, zimotrwałość dość mała (4). Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę żółtą - duża, na pleśń śniegową, rdzę brunatną i septoriozę liści - dość duża, na choroby podstawy źdźbła i rynchosporiozę - średnia, na septoriozę plew i fuzariozę kłosów - dość mała. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie. Zawartość białka średnia.

Kasyno - plenność bardzo dobra, zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na rdzę brunatną, rdzę żółtą i fuzariozę kłosów - duża, na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego, septoriozę liści i rynchosporiozę - dość duża, na choroby podstawy źdźbła, septoriozę plew - średnia. Termin kłoszenia późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie ziarna średnie. Zawartość białka mała.

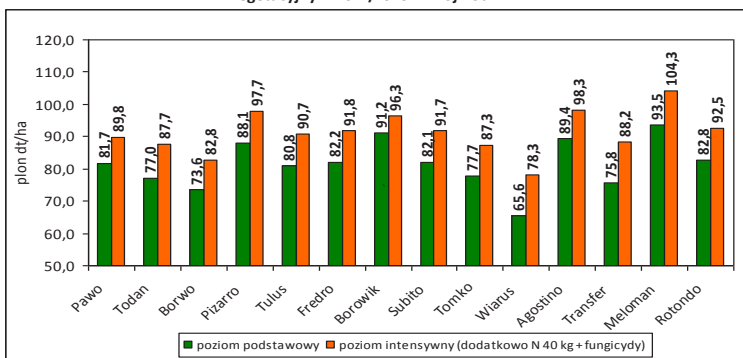
Rufus - plenność bardzo dobra, zimotrwałość średnia (4,5). Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego i septoriozę liści - dość duża, na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną, rdzę żółtą, septoriozę plew, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów - średnia. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie. Zawartość białka mała.

Sekret - plenność bardzo dobra, zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą, septoriozę liści i septoriozę plew - duża, na pleśń śniegową, choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów - dość duża. Termin kłoszenia późny, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren mała. Odporność na porastanie w kłosie duża, liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka średnia.

Temuco - plenność bardzo dobra, zimotrwałość średnia (4,5). Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę żółtą - duża, na pleśń śniegową, rdzę brunatną i rynchosporiozę - dość duża, na septoriozę liści i fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła - średnia, na septoriozę plew - dość mała. Masa 1000 ziaren bardzo mała, wyrównanie ziarna słabe. Zawartość białka mała do bardzo małej.

Iwona Michalska COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie

Plonowanie pszenżyta ozimego w doświadczeniach PDO na dwóch poziomach agrotechniki w sezonie wegetacyjnym 2014/2015 w woj. łódzkim.

W woj. łódzkim w sezonie 2014/2015 badano 14 odmian pszenżyta ozimego. W opracowaniu wykorzystano wyniki ze ściślejszych doświadczeń dwuczynnikowych z ZDOO Lućmierz, SDOO Sulejów i HR Strzelce. Doświadczenia z pszenżytem ozimym prowadzono na dwóch, zróżnicowanych poziomach agrotechniki: podstawowym (a1) i intensywnym (a2). Intensywny poziom agrotechniki (a2) różnił się od podstawowego (a1) zastosowaniem nawożenia azotowego wyższego o 40 kg/ha, nawozów dolistnych, fungicydów i regulatora wzrostu. Plon ziarna określa wartości komponentów jego struktury. Z kolei wyznacznikiem tych parametrów są warunki siedliska oraz agrotechnika. Wykres przedstawia plonowanie pszenżyta ozimego w roku 2015. Plon ziarna na podstawowym poziomie agrotechniki wyniósł średnio od 65,6 dt/ha do 93,5 dt/ha. Efekt zastosowania intensywniej technologii kształtował się od 78,3 dt/ha do 104,3 dt/ha. Najlepszy wynik plonotwórczy wykazały

W roku 2016 do Krajowego Rejestru Odmian dopisano 7 odmian pszenżyta ozimego. Obecnie w rejestrze znajdują się 44 krecje pszenżyta ozimego. Poniżej krótka charakterystyka odmian pastewnych, z uwzględnieniem zawartości białka w ziarnie i zimotrwałości.

Avocado - plenność bardzo dobra, zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na septoriozę plew - duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą i fuzariozę kłosów - dość duża, na septoriozę liści i rynchosporiozę - średnia, na pleśń śniegową - mała. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna średnie, Zawartość białka dość mała.

Elanto - plenność bardzo dobra, zimotrwałość dość mała (3,5). Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą i septoriozę liści - dość duża, na choroby podstawy źdźbła, septorio-

Chrońmy trzmiele - dzikie zapylacze! cz. 2

Opuszczone gniazdo trzmieli

Trzmiele pojawiają się najczęściej w pierwszych dniach kwietnia. Są to zapłodnione jesienią ubiegłego roku matki, które zbudziły się z długiego, 7-8 miesięcznego, snu zimowego. Spotkać je można na najwcześniej rozkwitających krokusach, przebiśniegach, ciemierniku, pierwiosnkach, sasankach, a poza ogrodami – na wierzbach, klonach, ałyczach, kokoryczy, mioduncie, jasnocie purpurowej, plamistej i białej itp. Matki latają do połowy maja i w tym czasie zakładają rodziny.

Udział matek w zapylaniu wiosną drzew i krzewów owocowych (agrest, porzeczka czarna, aronia czarno-owocowa, borówka wysoka, jagoda kamczacka, śliwa, czereśnie, wiśnie, brzoskwinie, morele, niektóre odmiany jabłoni) jest znaczny. Latają one w niższej temperaturze (9-11°C) niż robotnice pszczoły miodnej. Może to nieraz uchodzić naszej uwadze, bo matki w ciągu dnia opiekujące się czerwiem w gniazdach latają głównie rano i wieczorem do zmroku, gdy na drzewach i krzewach nie ma już żadnych owadów. Sprawdzić to może każdy obserwując wieczorem pracę matek trzmieli na kwiatkach porzeczki czarnej, gdy słychać jeszcze ich brzęczenie, a już się ich nie dostrzega. Gdy w drugiej dekadzie maja pojawiają się coraz liczniejsze robotnice trzmieli, które zastępują matki w pracy na kwiatkach, udział ich w zapylaniu malin i jeżyn jest już bardzo duży. Liczebność trzmieli osiąga maksimum na przełomie lipca i sierpnia. Zależy ona jednak od ciągłości pożytku. Każda kilkudniowa przerwa powoduje zahamowanie rozwoju rodzin, ponieważ trzmiele nie gromadzą większych zapasów pokarmu. Pierwsze objawy niedostatku pokarmu występują już pod koniec maja po przekwitnięciu wiosennych roślin, a przed zakwitnięciem roślin wczesnoletnich (np. robinia akacjowa). Wówczas ważne są rośliny, które wypełniają tę lukę, np. różne gatunki irgi (Cotoneaster), które są bardzo miododajne. Można je wysadzać na działkach w grupach po kilka krzewów (odmiany karłowe) lub tworzyć żywopłoty. Irgi tworzą bardziej efektowne żywopłoty, niż pospolicie sadzony ligustr. Ich błyszczące liście przebarwiają się jesienią, a po ich zrzućeniu pozostają dekoracyjne, najczęściej czerwone owoce. Je-

śli w otoczeniu działek występują nieużytki można na nich wysiewać trwałe byliny, jak przegorzan węgierski (Echinops commutatus), mikołajki, szczęć (ich kwiatostany nadają się na suche bukiety) lub wysadzić krzewy: suchodrzew (Lonicera tatarica), kolcowój (Lycium barbarum), który kwitnie od maja do jesieni. Wzmacnia też osypujące się skarpy, zapobiegając ich erozji. Przez taki kolczasty żywopłot nie przejdzie żaden nieproszony gość – zwierzę lub człowiek. Zamiast sadzonek można kolcowój rozmnażać wiosną z krótkich, kilkunastocentymetrowych patyków, z których niemal każdy wciśnięty do połowy w ziemię ukorzenia się. Podobnie łatwo rozmnażać ze sztobrów wiele gatunków wierzb. Rozmnażanie irgi jest nieco trudniejsze, ale dostępne bez zbyteńnego przygotowania. Jesienią należy zebrać owoce, rozgnieść, zmieszać w doniczkę lub plastikowym wiadrze z piaskiem i przetrzymać przez zimę w wilgotnej piwnicy. Wiosną najczęściej skielkowane już nasiona wysiewa się w gruncie, jesienią rozsadza rośliny w nieco większej rozstawie i następnego roku przed zimą można wysadzać sadzonki irgi na stałe miejsce.

Latem trzmiele spotkać można na każdej kwitnącej na polu i w ogrodzie roślinie. Wśród nich są takie, których nie może zapylić żaden inny owad. Trzmiele mają bowiem znacznie dłuższe, niż robotnice pszczoły miodnej, języcki dochodzące u robotnic trzmiela ogrodowego do 18-20 mm (u matek nawet 25 mm). Mogą więc sięgnąć po nektar z długorurkowych kwiatów ostróżki, naporstnicy lub nasturcji. Trzmiele są ponadto jedynymi owadami potrafiącymi otworzyć silnie stuloną gardziel wyżłini-łwiej paszczy, wejść do jej wnętrza, pobrać pokarm zapyłając kwiat i wycofać się z pułapki. W warzywniku trzmielom zawdzięczamy zapylenie długorurkowych kwiatów bobu. Oblatują też fasolę wielokwiatową – Piękny Jaś, która jest owadopylna. Rajem dla trzmieli są słoneczniki, malwy, onętek (kosmos), chabry, aksamitki, a zwłaszcza karłowate jednoroczne dalie. Na tych ostatnich można obserwować wszystkie postacie płciowe trzmieli: robotnice, krępe i bardziej włochate samce oraz wylęgające się już w końcu lipca młode matki, a także porównać wielkości i różnice w budowie i barwie futerka różnych gatunków trzmieli. Zasadą jest

identyczne ubarwienie matek i robotnic (które są niedorozwiniętymi samicami). Samce są krępe, mają owalne zakończenie odwłoka i rozstawione 13-członowe czułki (dłuższe, niż u samic) i czasem nieco odmienne ubarwienie. W przeciwieństwie do trutni pszczeł samce trzmieli niedługo po wylęgu porzucają na zawsze macierzyste gniazdo i od tej pory spędzają resztę życia na kwiatkach, są więc samodzielne i zapyłają wiele roślin. Ich jedyną i najważniejszą rolę jest jednak zapłodnienie młodych samic.

W doborze „trzmielowych” roślin, nie można ograniczyć się jedynie do terenu siedliska i swojej działki. Ale jeśli to możliwe, zacienione powierzchnie wokół, gdzie kiedyś wyrzucano śmieci (zwłaszcza roślinne), można wzbogacić w jasnotę białą, serdecznik, mierznicę czarną. Jednorazowe wysadzenie roślin zapewni rozwój i rozprzestrzenienie się ich na całej powierzchni, ponieważ są to byliny i wytwarzają bardzo dużo nasion. W tych miejscach, a także na murawach, można wysiać wiosną niecierpek gruczołowaty (Impatiens glandulifera), który tam już pozostanie, a nawet rozszerzać swój zasięg, ponieważ będzie corocznie odnawiać się z „wyrzucanych” w ubiegłym roku nasion. Jest to przy tym wysoka nawet do 2 m roślina i nadaje się na prowizoryczne żywopłoty. **Trzeba też zadbać, żeby miejsca te nie były strzyżone do ziemi przez panoszące się ostatnio podkaszarki, zwłaszcza przed zakwitnięciem rosnących tam roślin. W każdej sytuacji należy przeciwdziałać wiosennemu wypalaniu łąk, poboczy dróg, rowów, skarp. Są to właśnie miejsca gnieźdzenia się trzmieli. Mamy wiele gatunków trzmieli, które właśnie gnieźdzą się na powierzchni, korzystając z zeszlizowanych suchych traw i ziół. Wypalanie niszczy też wiele cennych miododajnych roślin, które tworzą rozety (np. żmijowiec, lepnica, farbownik, dziewanna (szałwia)). Pozbawiony okrycia grunt bardzo szybko przesyca i jałowuje, może też być narażony na erozję. Do roślin wysiewanych na zielony nawóz można włączyć chętnie oblatywaną przez trzmiele facelię.**

Oprac. Piotr Kociółek

Źródło: Mieczysław Biliński „Biologia, znaczenie i chów trzmieli”

Ul z trzmielami

ABY ROWERZYSTA BYŁ BEZPIECZNY

Lato to czas, kiedy z przyjemnością wyciągamy rowery i wyruszamy w długie trasy. Niestety jazda na rowerze - czy rekreacyjna, czy sportowa niesie ze sobą ryzyko poniesienia obrażeń, wyrządzenia krzywdy osobie trzeciej lub utraty roweru na skutek kradzieży. Warto się przed tymi zagrożeniami zabezpieczyć wykupując odpowiednią polisę ubezpieczeniową.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Czym powinno charakteryzować się naprawdę dobre ubezpieczenie dla rowerzysty? Najważniejszymi elementami dobrego ubezpieczenia są:

- **długoterminowość** - najlepiej na cały rok (albo na kilka miesięcy - jeśli nie jeździmy na rowerze zimą),
- **ubezpieczenie od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków** - które gwarantuje wypłatę odszkodowania za trwały uszczerbek na zdrowiu,
- **ubezpieczenie od Odpowiedzialności Cywilnej** - które zabezpieczy nas w momencie, gdy wyrządzimy komuś szkodę jadąc na rowerze (np. niechcący urwimy lusterko w samochodzie),
- **ubezpieczenie Casco Roweru** - obejmujące ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w rowerze, polegające na: uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie.

Powyższe elementy dobrego ubezpieczenia dla rowerzystów wchodzi w zakres pakietu ubezpieczeniowego „**Bezpieczny Rowerzysta**” Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”. Jest to nowoczesny produkt przeznaczony dla właścicieli i użytkowników rowerów. Wykupienie polisy „**Bezpiecznego Rowerzysty**” gwarantuje ochronę majątku osoby ubezpieczonej na wypadek zdarzeń związanych z posiadaniem i użytkowaniem roweru. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na okres do: 3, 6 lub 12 miesięcy.

Zakresem ubezpieczenia objęte jest:

1. **Ubezpieczenie od Odpowiedzialności Cywilnej** deliktowej ubezpieczającego za szkody osobowe i szko-

dy w mieniu wyrządzone osobom trzecim w okresie ubezpieczenia z sumą gwarancyjną 20, 50 i 100 tys. zł.

2. Ubezpieczenie od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków z sumą ubezpieczenia: 20, 30 i 50 tys. zł obejmujące następujące świadczenia w związku z użytkowaniem roweru:

- z tytułu trwałych urazów ciała,
- z tytułu śmierci ubezpieczonego,
- z tytułu niemożności skorzystania ze zorganizowanego wycieczki z powodu nieszczęśliwego wypadku,
- dzienną dietę za pobyt w szpitalu w związku z wypadkiem,
- koszty leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
- koszty jednorazowego nabycia protez oraz środków pomocniczych zaleconych przez lekarza. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje w ramach jednej zadeklarowanej sumy ubezpieczenia, również dzieci ubezpieczającego w wieku poniżej 10 lat przewożone w specjalnych fotelikach lub przyczepkach.

3. **Ubezpieczenie Casco Roweru**, które skonstruowane jest w systemie od wszystkich ryzyk i obejmuje również kradzież z włamaniem oraz rabunek. Ubezpieczający ma możliwość wyboru sumy ubezpieczenia roweru z wyposażeniem do wysokości 15.000 zł. Dodatkowo istnieje możliwość ubezpieczenia przyczepki rowerowej do 3 tys. zł oraz bagażu podróżnego do 1 tys. zł. Atrakcją produktu jest możliwość rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej o **kradzież roweru z terenu siedliska i miejsc ogólnie dostępnych** w godzinach od 6.00 do 22.00.

Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia powstałe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i pozostałych państw Unii Europejskiej oraz Norwegii, Lichtensteinu, Szwajcarii i Islandii.

System taryfowy przewiduje 10 % zniżki składki przy ubezpieczeniu już dwóch rowerów oraz 15% zniżki specjalnej dla grup ubezpieczających 10 rowerów i więcej.

Pamiętajmy, że zabezpieczenie się przed negatywnymi skutkami zdarzeń losowych powinno być priorytetem każdego rowerzysty.

Zapraszamy do naszego biura i oddziałów.

Kontakt: ul. Swojska 4,

91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

e-mail: biuro40@tuw.pl

Tekst i zdjęcia: Biuro Regionalne TUW „TUW” w Łodzi

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Dlaczego warto jeść pomidory?

Chociaż pomidory można spożywać przez cały rok to najsmaczniejsze i najbogatsze w witaminy są te, które stopniowo dojrzewają na krzakach. Pomidory to źródło witamin i substancji odżywczych.

Dlaczego warto jeść pomidory? Bo to bogate pod względem wartości odżywczych i niskokaloryczne warzywo, które dodatkowo zapewnia organizmowi korzyści zdrowotne.

Są bogate w beta karoten (prowitamina A) jednego z antyoksydantów, bezcennej dla zdrowia substancji neutralizującej szkodliwe wolne rodniki. Pomidory zawierają też spore ilości witaminy C. Ważący 180 g pomidor pokrywa ponad połowę dziennego zapotrzebowania organizmu na tę witaminę. By nie dopuścić do strat witaminy C nie należy łączyć pomidorów z surowymi ogórkami, które zawierają enzym ją niszczący. Pomidory zawierają również witaminy z grupy B korzystnie działające na układ nerwowy, w tym witaminę PP (B3), która pozytywnie wpływa na metabolizm cukru i cholesterolu we krwi, a także witaminę K posiadającą właściwości krzepiwe.

Ze składników mineralnych, pomidory najbogatsze są w potas, magnez, miedź i mangan, ale przede wszystkim w likopen, cenny antyoksydant, który nadaje pomidorom czerwony kolor. Likopen cechuje się nawet dwukrotnie większą siłą neutralizacji wolnych rodników niż znany beta karoten. Chroniąc nasze komórki przed szkodliwym działaniem wolnych rodników, likopen tym samym chroni nasz organizm przed nowotworami, chorobami serca, zaćmą i wieloma innymi schorzeniami. Pomaga obniżyć poziom cholesterolu. Dlatego nie należy martwić się sezonowością pomidorów. Świeże pomidory z upraw gruntowych są doskonale, ale nawet przetworzone zachowują większość swoich wartości odżywczych. Suszone pomidory, sos pomidorowy, ketchup, sok pomidorowy, to najlepsze źródło likopenu, którego w przetworach jest nawet 2-3 razy więcej niż w świeżych pomidorach. Do jego uwolnienia z połączeń komórkowych dochodzi podczas obróbki: gotowaniu, rozdrabnianiu, przecieraniu dzięki czemu staje się on znacznie lepiej przyswajalny dla człowieka. Dodatkowo oliwa często dodawana do nich zwiększa jego przyswajalność.

Pomidory są pomocne w walce z nadwagą, gdyż 100 g pomidorów to tylko 18 kcal!

Zachęcamy do sporządzania domowych przetworów z pomidorów. Przetwory własnej produkcji są bezkonkurencyjne, smakują najlepiej, ponieważ sami decydujemy o wyborze surowca, smaku, różnych dodatkach, a co najważniejsze mamy pewność, że nie ma w nich żadnej chemii.

Domowy ketchup ze świeżych pomidorów

Składniki

2 kg świeżych pomidorów,
1 duża cebula,
2 ząbki czosnku,
1 papryczka chili,
4 łyżeczki musztardy lub 2 łyżeczki rozartych nasion gorczyczy,
6 łyżeczek octu jabłkowego (lub winnego),
4 łyżeczki cukru,
4 łyżeczki oliwy,
sól i pieprz.
Opcjonalnie: 1/2 szklanki malin oraz 1/3 łyżeczki cynamonu.

Sposób wykonania

Pomidory sparzyć we wrzątku, obrać ze skóry. Pokroić na ćwiartki, usunąć twarde szypułki oraz gniazda nasienne. Pozostały miąższ rozdrobnić na mniejsze kawałki. Garnek ustawić na gazie, zagotować. W międzyczasie dodać obraną i pokrojoną w kosteczkę cebulę, obrany czosnek, przepołowioną papryczkę chili (bez pestek). Dodać musztardę, ocet winny, cukier i oliwę. Doprawić solą i świeżo zmielonym pieprzem. Wszystko razem gotować przez 10 minut bez przykrycia, następnie zmiksować na puree. Gotować dalej przez około 40 minut dodając przetarte przez sito maliny i cynamon (jeśli używamy). Ketchup będzie gotowy gdy będzie odpowiednio gęsty.

Można go od razu spożywać lub po ostudzeniu trzymać kilka dni w lodówce. Z przeznaczeniem na przetwory zimowe ketchup należy rozlać do wyparzonych słoików i pasteryzować.

Suszone pomidory na zimę

Pomidory można suszyć w piekarniku elektrycznym najlepiej z termoobiegiem lub z wykorzystaniem popularnej suszarki do grzybów, owoców i ziół.

Składniki na 1 słoik suszonych pomidorów około 1 litra

2 kg pomidorów polnych np. Lima,
gruba sól morską,
4-5 ząbków czosnku,
około 0,5 litra oleju słonecznikowego,
bazylią, rozmaryn, oregano lub inne ulubione zioła,
1 papryczka chili.
Opcjonalnie 1 łyżka 4% octu jabłkowego.

Sposób wykonania

Pomidory kroimy na pół, wydrążamy pestki i płyn pozostawiając sam miąższ. Układamy połówki pomidorów w suszarce, skórką do dołu. Solimy wnętrza połówek solą po 3 – 4 godzinach suszenia. Sól wyciąga wilgoć i nadaje pomidorom smaku. W połowie suszenia dokładamy do pomidorów świeże zioła, pokrojony w plastry czosnek i ewentualnie papryczkę. Pomidory zdejmujemy z sita jak brzegi zaczną się zwiijać i marszczyć a połówki pomidorów w środku są suche. Pomidory układamy w słoiku partiami, przekładając je czosnkiem i ziołami do ¾ słoika. Olej delikatnie podgrzewamy, wrzucając pokrojoną papryczkę chili. Jedna papryczka na słoik około 1 litra. Zalewamy ciepłym olejem, słoik zamykamy, stawiamy do góry dnem do wystudzenia. Olej dość szybko osiąga wysoką temperaturę. Podczas wlewania oleju (należy uważać aby się nie poparzyć) górna warstwa pomidorów w zetknięciu z olejem delikatnie puchnie i mięknie.

Wykorzystanie do pizzy, sałatek, sosów, kanapek, pieczeni, makaronu, pesto, tarty, zapiekanek, jako przekąska....

Zapraszamy na Zjazdową po słoneczne pomidory!

Tekst i zdjęcia: ŁRH Zjazdowa SA

Źródło przepisów:

dancia.blog.pl, www.kwestiasmku.com

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

Nowym pokoleniom przekazywać wspólne dziedzictwo

Koło Gospodyń Wiejskich Chojne powstało 5 czerwca 1958 r., jako efekt dotychczasowej współpracy mieszkanek wsi. Pierwszą przewodniczącą Koła była Józefa Dutkowska. Teraz ster przewodnictwa dzierży Aneta Gzik.

Kobiety od zawsze łączyły się i aktywnie działały na rzecz wsi Chojne, szczególnie po II wojnie światowej. Koło Gospodyń Wiejskich Chojne czynnie brało udział w odbudowie wsi, m.in. przy budowie strażnicy i rozbudowie Szkoły Podstawowej, a także prowadziło zbiórkę na rzecz budowy szpitala - pomnika Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi. W ramach działalności organizowano także „wczasy pod gruszą”, głównie dla mieszkańców Łodzi, którzy do dnia dzisiejszego przyjeżdżają chętnie do Chojnego. To właśnie z inicjatywy naszego Koła w 1983 r., z okazji 25-lecia istnienia KGW, powstał Zespół Obrzędowy, który cały czas istnieje i odnosi wiele sukcesów na arenie krajowej oraz międzynarodowej. Koło Gospodyń Wiejskich Chojne posiada dwie kroniki. Pierwsza została założona w 1983 r., w 25. rocznicę powstania Koła. Prowadziła ją przez wiele lat Apollonia Jasiewicz - ostatni wpis został dokonany w dniu 18 września 1988 r. Wówczas zabrakło miejsca na kolejne wpisy i archiwizację zdjęć oraz wycinków prasowych. Później, niestety, ze względu na brak aktywności KGW Chojne, przez dłuższy czas kronika nie była w ogóle prowadzona. Jednak działalność społeczna KGW Chojne została kilka lat temu reaktywowana, a od 2013 roku bardzo silnie zaktywizowana przez nowy Zarząd. Od tego czasu prowadzona jest druga kronika, a w niej wiele ciekawych wpisów, m.in. o chojeńskim pirzoku. Pirzocha, czyli darcie pierza. Koło udowadnia, że zanikające zwyczaj, jak darcie pierza, można nadal kultywować i przekazywać nowym pokoleniom. To przecież nasze wspólne dziedzictwo i wspaniała integracja.

KGW Chojne od początku działalności brało udział w różnorodnych konkursach, głównie związanych z folklorem Ziemi Sieradzkiej, m.in. darcie pierza czy Sobótki, co owocowało licznymi nagrodami i publikacjami w radiu, a także w telewizji. Koło realizowało również niezwykle przydatne kursy: kroju i szycia, rol-

niczy, gotowania, pieczenia, żywienia rodziny, przygotowywania potraw z ryb. Koło dbało i dba o seniorów, zawsze czynnie uczestniczy w życiu wsi organizując i współorganizując wiele wydarzeń.

Aktualnie KGW Chojne liczy 32 osoby, a krąg pań, które chciałyby się zaangażować stale rośnie. Członkinie Koła to mieszkanki sołectwa Chojne, w różnym wieku (od 23 lat do 85 lat), w większości posiadające wykształcenie średnie i wyższe, o różnych zawodach i kompetencjach. Taka ilość różnorodnych talentów pozwala na precyzyjny podział obowiązków i zadań w KGW. Sprzyja to dynamicznemu rozwojowi oraz realizacji coraz to ciekawszych pomysłów, odpowiadających potrzebom mieszkańców sołectwa. Członkinie są dumne z organizowanych przez Koło imprez takich jak: zabawy karnawałowe dla dzieci i młodzieży, Piknik Rodzinny Sobótki, Święto Pieczonego Ziemniaka, wieczory tematyczne (arabski, hawajski), Wigilia, Dzień Kobiet. Każda z członkiń miło wspomina wspólne ogniska i wycieczki, a także szkolenia. Na spotkaniach Koła, panie zajmują się tworzeniem rękodzieła: haft, quilling, wiklina papierowa, decoupage, szydełkowanie, filcowanie, malowanie na drewnie. Dbają także o rozwój fizyczny – wspólnie uprawiają nordic walking oraz jogging i wyjeżdżają do term w Uniejowie.

Od początku istnienia, KGW współpracuje z Urzędem Gminy Sieradz na terenie której leży Chojne. Wielokrotnie KGW Chojne reprezentowało Gminę podczas jarmarków, turniejów i konkursów. Od lat Koło ma bardzo dobre relacje z OSP, które charakteryzują się wzajemną pomocą w działaniach i przyjaźnią! Z prawdziwą przyjemnością KGW Chojne wspiera wszelkie działania Szkoły Podstawowej. KGW również wielokrotnie reprezentowało Powiat Sieradzki na różnych imprezach, pokazach i prezentacjach. Otrzymało wiele nagród i dyplomów, m.in. „Tygiel Smaków”, „Tradycyjna Potrawa Regionalna”, „Lokalne Produkty Regionu”, „Smaki, które pamiętam z dzieciństwa” oraz wiele innych, również indywidualnych nagród dla członkiń.

Nasze KGW ma wiele planów na najbliższą oraz dalszą przyszłość. Oto niektóre z nich:

- Rodzinny Turniej Sportowo-Rekreacyjny - impreza dla wszystkich mieszkańców wsi Chojne zakończona festy-nem i degustacją zdrowych potraw.
- „Odkrywamy w sobie talenty” - organizacja warsztatów fotograficznych, plastycznych, teatralnych i tanecznych dla dzieci i młodzieży ze wsi Chojne (ferie zimowe), zakończone wspólną zabawą karnawałową.
- Organizacja kursu tańca dla mieszkańców wsi Chojne - integracja zakończona wspólną zabawą.
- „Żyjemy zdrowo na sportowo” - zajęcia sportowe, rekreacja dla młodzieży i dorosłych, realizowane w sali gimnastycznej: tenis stołowy, badminton, zajęcia zumbi.
- Organizacja imprezy kulturalnej „Kalejdoskop Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Sieradz” - turniej skierowany do KGW z terenu Gminy Sieradz.
- Gminne Święto Chleba - poprawa jakości życia poprzez organizację Dożynek Gminnych Gminy Sieradz jako formę aktywizacji mieszkańców Gminy Sieradz.
- Siłownia napowietrzna dla dzieci i dorosłych - 18 elementów.

Mamy nadzieję, że te wszystkie zamierzenia uda nam się zrealizować!

Tekst i zdjęcia: Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich Chojne

